

Ця робота ліцензується відповідно до [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)/This work is licensed under [a Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Mariia Troianovska – PhD in Pedagogic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy, Psychology and Methods of Physical Education, T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium» (Chernihiv, Ukraine).

Research interests: inclusive education, innovative teaching methods in working with pupils with hearing impairments.

Марія Трояновська – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри педагогіки, психології та методики фізичного виховання, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (Чернігів, Україна).

Наукові інтереси: інклюзивна освіта, інноваційні методи навчання в роботі з учнями з порушенням слуху.

ORCID 0009-0009-6804-2665

ResearcherID GPX-3165-2022

Scopus-Author ID 57195972341

E-mail: masha.troianovskaya@gmail.com

DOI: 10.58407/NI.26.1.5

THE FORMATION OF PROJECT-BASED COMPETENCIES AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS (COURSE: «THEORY AND METHODOLOGY OF SPORTS TRAINING»)

ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ (ДИСЦИПЛІНА «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ»)

The article examines how educational projects during the study of “Theory and Methods of Sports Training” foster project-based competencies in future specialists in physical culture and sports. The study seeks to demonstrate the effectiveness of project-based activities as an innovative method for professional training, uniting theoretical learning with practical application and fostering independence, analytical thinking, and research skills.

The purpose of the study is to theoretically substantiate and analyze the potential of students' educational projects for developing professional competencies during the training of future specialists in physical culture and sports.

Methodology. The following methods were used to solve the set tasks: theoretical – analysis of educational and regulatory documents, psychological, pedagogical, biological, methodological, and specialized literature; educational programs and curricula; conference materials and professional periodicals; and online information to assess the current state and future prospects of the problem under study; empirical – pedagogical observations, conversations with students

Scientific novelty of the work lies in its comprehensive study of how project activities affect students' professional skills, the planning of their training processes, and their ability to make informed decisions. For the first time, the stages of preparing and defending student educational projects have been systematically analyzed to integrate theoretical knowledge and practical skills in the discipline «Theory and Methods of Sports Training».

Conclusion: The implementation of student-led educational projects within the discipline leads to significantly enhanced professional training outcomes, notably improved practical and research skills, and the strong development of key professional competencies required for future work in physical culture and sports. The study's results show that project activities positively influenced students' ability to apply theoretical knowledge, collaborate effectively, and solve real-world tasks, confirming the value of integrating such activities as an innovative pedagogical approach.

Keywords: educational projects, students, professional competencies, practical skills, physical culture, sports.

У статті розглядається питання формування проектних компетентностей майбутніх здобувачів фізичної культури і спорту бакалаврського рівня вищої освіти через використання освітніх проектів у процесі вивчення дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування». Дослідження спрямоване на обґрунтування доцільності проектної діяльності як інноваційного підходу для професійної підготовки студентів у контексті цифровізації та змішаної форми навчання, що поєднує теоретичну підготовку з практичними завданнями та сприяє розвитку самостійності, аналітичного мислення і дослідницьких умінь, інтегрує фізичну активність із інтелектуальним розвитком.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні та аналізі можливостей використання розроблених студентами освітніх проектів як засобу формування проектних компетентностей у процесі підготовки здобувачів першого рівня освіти (бакалаврів) фізичної культури і спорту на прикладі дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування».

Для вирішення поставлених завдань були використані такі методи: теоретичні – аналіз навчально-нормативної документації, психологічної, педагогічної, біологічної, методичної та спеціальної літератури, навчальних програм і навчальних планів, матеріалів конференцій і періодичних фахових видань, аналіз інформації в мережі Internet із метою визначення стану та перспектив досліджуваної проблеми; емпіричні – педагогічні спостереження, бесіди зі студентами.

Наукова новизна роботи полягає у комплексному дослідженні впливу проектної діяльності на розвиток професійних умінь студентів-бакалаврів, зокрема формування навичок планування тренувального процесу та здатності обґрунтовано ухвалювати професійні рішення. Уперше системно проаналізовано етапи підготовки та захисту освітніх проектів студентами як інструменту інтеграції теоретичних знань і практичних навичок під час опанування вибіркового курсу дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування». Зауважено, яким напрямком проектів (дослідницьким, інформаційним, практико-орієнтованим, ігровим (творчим)) надають перевагу студенти під час змішаної форми навчання в умовах воєнного стану.

Висновок. Виконання студентами освітніх проектів у межах дисципліни сприяє розвитку практичних і дослідницьких навичок, а також формуванню проектних компетентностей, необхідних для майбутньої діяльності у сфері фізичної культури і спорту, зокрема практичних навичок для тренерської роботи. Результати дослідження підтверджують доцільність упровадження проектної діяльності у навчальний процес як інноваційного педагогічного підходу. Наголошено, що спеціалізація – це «основа» проектної діяльності, від неї залежать розробка тренувальних програм, аналіз ефективності методів тренування, проектування індивідуальних програм підготовки (для юних спортсменів, для реабілітації, техніко-тактичної підготовки), психологічна підготовка та ментальний тренінг у тренувальному процесі, розробка науково-методичних рекомендацій, застосування засобів та методів у плані-конспекті, специфічне тестування, використання інноваційних технологій, як-от: датчиків серцевого ритму (Polar/Garmin) для контролю зон інтенсивності, мобільних додатків для відеоаналізу техніки рухів тощо.

Ключові слова: освітні проекти, студенти, професійні компетентності, практичні навички, фізична культура і спорт.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями. Сучасний розвиток системи вищої освіти характеризується посиленням вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців, зокрема у сфері фізичної культури і спорту. В умовах модернізації освітнього процесу важливого значення набуває формування у студентів професійних компетентностей, що забезпечують здатність ефективно застосовувати набуті знання у

практичній діяльності. У зв'язку з цим одним із пріоритетних завдань закладів вищої освіти є пошук та впровадження таких форм і методів навчання, які сприятимуть активізації пізнавальної діяльності студентів, розвитку їхньої самостійності, творчого мислення та готовності до вирішення професійних завдань (Сущенко, 2003; Тимошенко, 2009; Школа, 2025).

Важливе місце у системі професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту посідає вибіркова

дисципліна «Теорія і методика спортивного тренування», що формує теоретичні знання щодо закономірностей побудови тренувального процесу, принципів планування спортивної підготовки та застосування ефективних методів тренування. Водночас практика викладання цієї дисципліни свідчить про необхідність посилення її практичної спрямованості та створення умов для активного залучення студентів до самостійної навчально-пізнавальної діяльності (Гаркуша, 2014; Конох, 2004).

Одним із перспективних напрямів удосконалення освітнього процесу є використання проектної діяльності, що передбачає розроблення студентами власних освітніх проектів у межах вивчення навчальної дисципліни. Такий підхід дає змогу поєднати теоретичну підготовку з практичними завданнями, сприяє формуванню навичок планування тренувального процесу, аналізу науково-методичної інформації та обґрунтування педагогічних рішень (Калініченко & Грибан, 2025; Школа, Макотченко, & Сичов, 2025).

Попри значну кількість досліджень, присвячених проблемам підготовки фахівців фізичної культури і спорту, питання використання проектної діяльності у процесі вивчення дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування» як засобу формування професійних компетентностей студентів потребує подальшого наукового осмислення. Це зумовлює актуальність дослідження та визначає необхідність пошуку ефективних підходів до організації освітнього процесу в закладах вищої освіти (Макотченко, 2025), особливо під час використання проектних технологій у межах змішаної форми навчання.

Аналіз основних досліджень і публікацій з порушеної проблеми. Проблема формування професійної компетентності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у царині фізичної культури і спорту у науковій літературі розглядається у контексті впровадження компетентнісного підходу до організації освітнього процесу, використання інноваційних педагогічних технологій та посилення відповідно практичної складової їхньої підготовки. У працях дослідників (Гаркуша, 2014; Сущенко, 2003; Тимошенко, 2009) підкреслюється необхідність створення таких педагогічних умов, які сприяють формуванню готовності майбутніх фахівців до ефективної професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

У низці наукових робіт увага приділяється дослідженню різних аспектів професійного становлення студентів спеціаль-

ностей фізкультурно-спортивного профілю. Так, у дослідженні О. Отравенко та ін. (Otravenko et al., 2024) розглядаються питання формування соціальної активності майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту в здоров'язбережувальному освітньому середовищі. Автори підкреслюють, що створення такого середовища сприяє розвитку відповідальності, ініціативності та соціальної активності студентів, що є важливими складовими професійної компетентності (Otravenko et al., 2024). Водночас проблема використання конкретних педагогічних форм і методів діяльності в процесі професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти потребує подальшого наукового обґрунтування.

Дослідження О. Школи та ін. (Shkola et al., 2023) присвячене аналізу впливу електронних засобів навчання на формування здоров'язбережувальної компетентності студентів. Результати наукових робіт свідчать про ефективність застосування цифрових технологій у процесі професійної підготовки, оскільки вони сприяють підвищенню рівня засвоєння навчального матеріалу та розвитку професійно значущих умінь (Зубанова, 1998; Конох, 2004). Однак у зазначених дослідженнях недостатньо висвітлено можливості використання практико-орієнтованих форм навчальної діяльності, що передбачають активну участь здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у створенні власних освітніх продуктів.

Теоретичний аналіз наукових праць свідчить, що проблема формування професійних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури у процесі фахової підготовки залишається актуальною і потребує подальшого вивчення як у теоретичному, так і в практичному аспектах. Професійна підготовка розглядається як система спеціальних знань, умінь і навичок, що забезпечують готовність майбутнього фахівця до виконання професійної діяльності у відповідній галузі (Шербіна, 2001). Саме освіта виступає основним чинником формування професіоналізму, який визначає ефективність діяльності людини у соціально значущих сферах.

З позицій акмеологічного підходу професіоналізм передбачає не лише ґрунтовні знання у певній галузі діяльності, а й високий рівень сформованості практичних умінь, стійку мотивацію до досягнення професійних результатів, а також здатність до постійного саморозвитку та самовдосконалення. У цьому контексті важливе

значення має формування педагогічної компетентності майбутнього вчителя.

Важливою складовою професійного становлення педагога є також оволодіння компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності. Під час навчання у закладі вищої освіти здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен сформувавши чітке уявлення про зміст та особливості педагогічної праці, про вимоги до особистості вчителя, а також про умови професійної діяльності. У цей період відбувається накопичення системи знань і практичних умінь, що, як переконливо доводить Л. Іванова (2007), стануть основою для подальшого професійного розвитку.

Н. Химера (2007) зазначає, що однією з ознак педагогічної майстерності є високий рівень сформованості умінь навчати і виховувати учнів, уміння своєчасно виявляти їхні здібності та створювати умови для їхнього розвитку. Дотичні до міркувань Л. Іванової (2007), що сучасна система освіти потребує фахівців, здатних не лише володіти професійними знаннями, а й усвідомлювати соціальну значущість своєї діяльності, постійно вдосконалювати професійні якості та сприяти формуванню фізичної культури учнів, погляди інших науковців (Бобренко та ін., 2024; Школа, Макотченко, Сичов, & Пелешенко, 2025; Donchenko et al., 2024).

Отже, аналіз наукових досліджень свідчить про значну увагу вчених до проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Водночас питання використання активних форм навчання, зокрема розроблення студентами освітніх проєктів у процесі вивчення фахових дисциплін, потребує подальшого наукового обґрунтування та практичного впровадження в освітній процес.

Формулювання цілей статті. Мета роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та аналізі можливостей використання розроблених студентами освітніх проєктів у процесі вивчення дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування» як ефективного засобу формування професійних компетентностей майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

Висвітлення процедури теоретико-методологічного дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані такі методи:

– теоретичні – аналіз навчально-нормативної документації, психологічної, педагогічної, біологічної, методичної та спеціальної літератури, навчальних програм і навчальних планів, матеріалів конфе-

ренцій і періодичних фахових видань, аналіз інформації в мережі Internet з метою визначення стану та перспектив досліджуваної проблеми;

– емпіричні – педагогічні спостереження, бесіди зі студентами.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту передбачає формування у студентів комплексу професійних компетентностей, необхідних для ефективної організації тренувального процесу, планування спортивної підготовки та застосування сучасних методик тренування. У цьому контексті важливим завданням освітнього процесу є поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю, що сприяє більш глибокому засвоєнню навчального матеріалу та розвитку професійного мислення студентів.

Одним із ефективних шляхів реалізації цього завдання є використання проєктної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін. Проєктний підхід передбачає активну участь студентів у навчальному процесі, самостійний пошук інформації, аналіз наукових джерел, а також розроблення власних освітніх продуктів. Така форма роботи сприяє розвитку дослідницьких умінь, формуванню навичок планування професійної діяльності та здатності ухвалювати обґрунтовані педагогічні рішення.

У межах вивчення дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування» студентам пропонувалось виконати індивідуальні освітні проєкти, зміст яких був пов'язаний з моделюванням тренувального процесу в обраному виді спорту. Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти отримали поради для успішного проєктування. По-перше, конкретні факти, дані (обирайте вид спорту, в якому ви орієнтуєтесь найкраще); по-друге, обґрунтованість (методи, засоби, вправи мають спиратися на дидактичні принципи, що передбачає циклічність, поступовість, індивідуалізацію. По-третє, візуалізація (застосовувати графіки інтенсивності та діаграми розподілу навантажень). По-третє, використання інноваційних технологій.

Основна мета виконання таких проєктів – формування у студентів умінь застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, пов'язаних із плануванням та організацією спортивної підготовки. Рисунки 1, 2, 3 фіксують приклади захисту презентацій, підготовлених здобувачами другого курсу факультету

фізичного виховання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка в межах проєктувальної роботи під час змішаної форми навчання.

Робота над освітнім проєктом здійснювалась поетапно. На першому етапі студенти обирали теми, пов'язані з обраним видом спортом та визначали основні напрями майбутнього дослідження. Після цього проводився аналіз науково-методичної літератури, що уможливило здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої

освіти поглибити теоретичні знання щодо особливостей тренувального процесу у відповідному виді спорту.

Наступним етапом було формулювання мети та завдань проєкту, визначення контингенту спортсменів і рівня їх підготовки. Особлива увага приділялася обґрунтуванню структури тренувального процесу, плануванню мікроциклів і мезоциклів, а також добору ефективних засобів і методів спортивної підготовки.

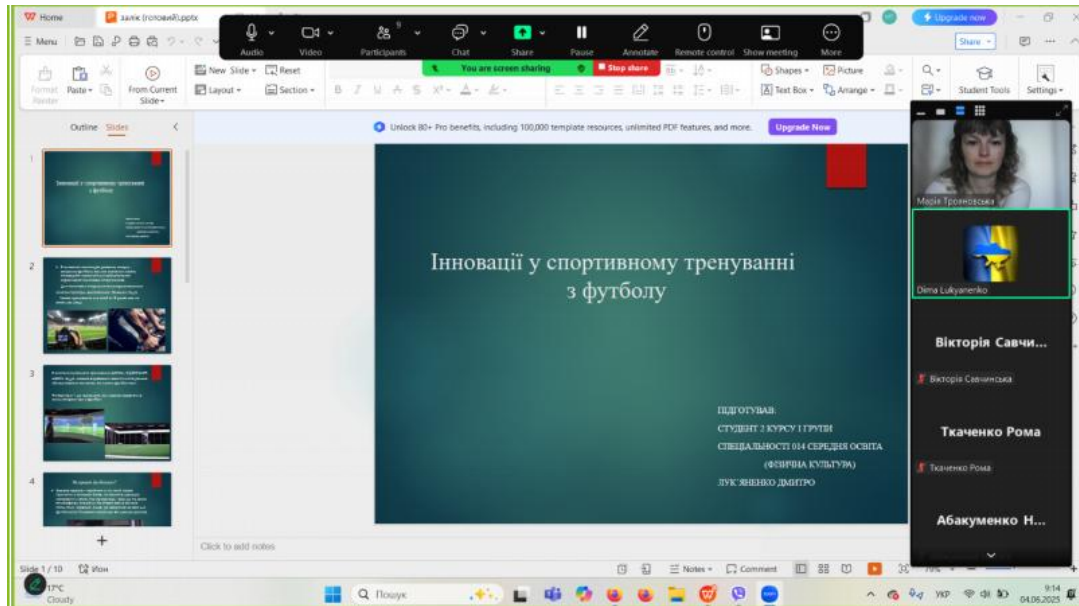

Рис. 1. Проєкт Дерев'янка Дмитра, студента 2 курсу першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти факультету фізичного виховання

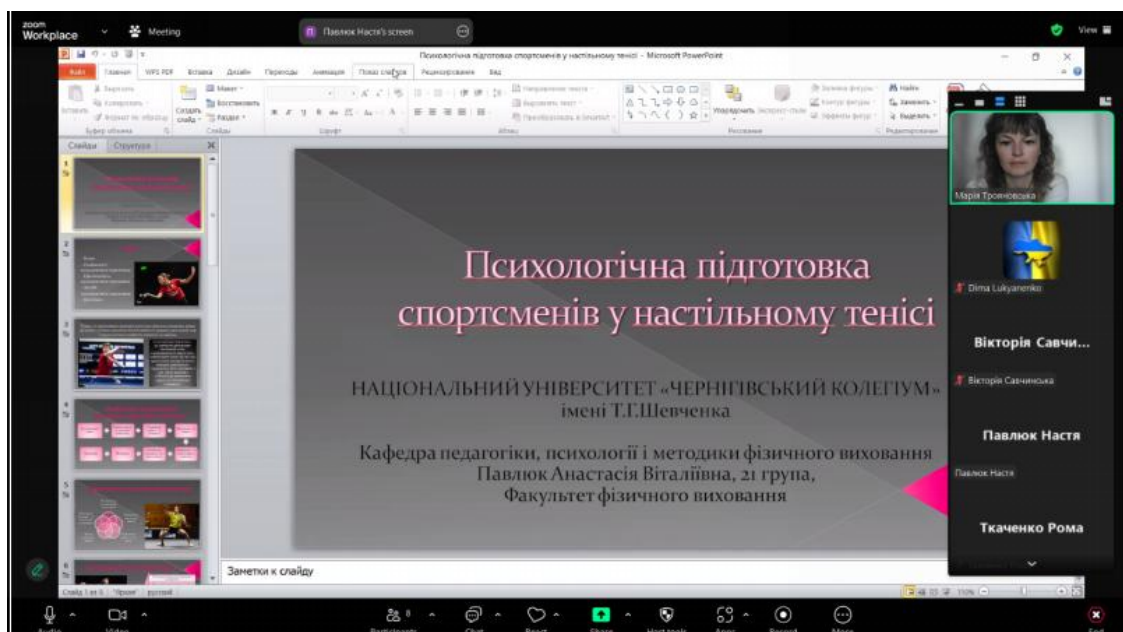

Рис. 2. Проєкт Павлюк Анастасії, студентки 2 курсу першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти факультету фізичного виховання

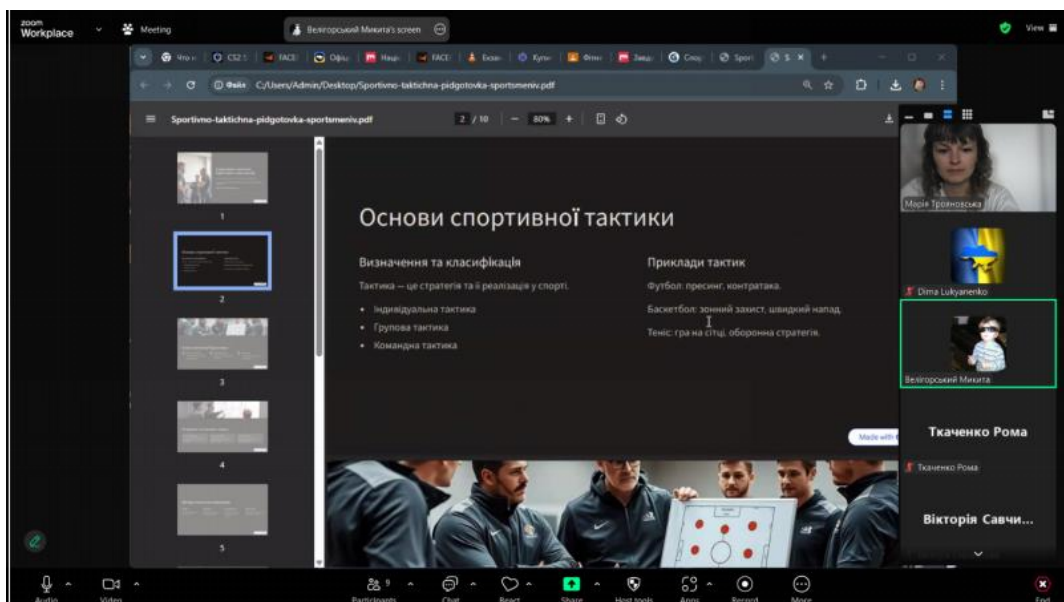

Рис. 3. Проєкт Велігорського Микити, студента 2 курсу першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти факультету фізичного виховання

Важливою складовою освітнього проєкту було також розроблення системи контролю за результатами тренувальної діяльності. Студенти пропонували різні способи оцінювання рівня підготовленості спортсменів, визначали критерії ефективності тренувального процесу та обґрунтовували доцільність використання певних методів педагогічного контролю залежно від спеціалізації.

У процесі виконання проєктних завдань здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти активно використовували наукові джерела, аналізували сучасні підходи до організації тренувального процесу, порівнювали різні методики підготовки спортсменів. Така робота сприяла розвитку аналітичного мислення, умінню узагальнювати інформацію та формувати власні висновки.

У кінці семестру студенти демонстрували результати своїх проєктів у вигляді презентацій і захищали їх перед викладачами та однокурсниками. Захист передбачав аргументоване пояснення структури тренувального процесу, обґрунтування вибору методів та засобів підготовки, а також демонстрацію власного підходу до планування тренувальної діяльності. Така форма роботи дозволяла оцінити не лише змістовну складову проєкту, а й рівень сформованості проєктних компетентностей студентів, їхні комунікативні та аналітичні навички.

Спостереження за навчальною діяльністю виявило, що виконання освітніх проєктів сприяло підвищенню рівня їх пізнавальної активності та зацікавленості у вивченні дисципліни. Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти прояв-

ляли самостійність у роботі з навчальними матеріалами, активно обговорювали результати виконаних завдань та аргументовано відстоювали власні пропозиції щодо організації тренувального процесу.

Отримані результати спостережень свідчать, що використання проєктної діяльності у процесі вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування» створює сприятливі умови для формування професійних компетентностей майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Участь здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в розробленні освітніх проєктів сприяє розвитку навичок планування тренувального процесу, уміння аналізувати науково-методичну інформацію, ухвалювати обґрунтовані рішення та застосовувати набуті теоретичні знання в практичній діяльності.

Таким чином, упровадження проєктної діяльності у процес професійної підготовки студентів дозволяє підвищити ефективність засвоєння навчального матеріалу та сприяє формуванню важливих професійних якостей, необхідних для майбутньої діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Висновки. Одним із ефективних напрямів удосконалення освітнього процесу є впровадження проєктної діяльності під час вивчення фахових дисциплін. Виконання студентами бакалаврату освітніх проєктів у межах дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування» сприяє розвитку практичних і дослідницьких навичок, а також формуванню проєктних компетентностей, необхідних для майбутньої діяльності у сфері фізичної культури і спорту,

зокрема практичних навичок для тренерської роботи. Результати дослідження підтверджують доцільність упровадження проєктної діяльності у навчальний процес як інноваційного педагогічного підходу. Наголошено, що спеціалізація – це «основа» проєктної діяльності, від неї залежать розробка тренувальних програм, аналіз ефективності методів тренування, проєктування індивідуальних програм підготовки (для юних спортсменів, для реабілітації, техніко-тактичної підготовки), психологічна підготовка та ментальний тренінг у тренувальному процесі, розробка науково-методичних рекомендацій, застосування засобів та методів у плані-конспекті, специфічне тестування, використання інноваційних технологій, як-от: датчиків серцевого ритму (Polar/Garmin) для контролю зон інтенсивності, мобільних додатків для відеоаналізу техніки рухів тощо.

У процесі виконання освітніх проєктів у студентів формуються важливі професійні компетентності, зокрема здатність аналізу-

вати науково-методичну інформацію, планувати структуру тренувального процесу, обґрунтовувати вибір методів і засобів спортивної підготовки, а також здійснювати оцінювання результатів тренувальної діяльності. Водночас проєктна діяльність сприяє розвитку самостійності, відповідальності, творчого мислення та навичок дослідницької роботи.

Отже, використання розроблених студентами бакалаврату освітніх проєктів у процесі вивчення вибіркової дисципліни «Теорія і методика спортивного тренування» є ефективним засобом формування професійних компетентностей у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, зокрема для тренерської роботи.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі пов'язані з розробленням методичних рекомендацій щодо впровадження проєктних технологій у викладання нормативних дисциплін у системі підготовки здобувачів фізичної культури і спорту першого та другого рівнів вищої освіти.

Фінансування / Funding

Дослідження не отримало зовнішньої фінансової підтримки / The research received no external financial support.

Заява про доступність даних / Data Availability Statement

Дані та матеріали, використані та проаналізовані в дослідженні, доступні у автора за обґрунтованим запитом / The data and materials used and analyzed in the study are available from the authors upon reasonable request.

Заява інституційної ревізійної ради / Institutional Review Board Statement

Не застосовується / Not applicable.

Заява про інформовану згоду / Informed Consent Statement

Не застосовується / Not applicable.

Конфлікт інтересів / Conflict of interest

Немає конфлікту інтересів / There is no competing interest.

Декларація про генеративний штучний інтелект і технології на основі штучного інтелекту в процесі написання / Declaration on Generative Artificial Intelligence and AI-enabled Technologies in the Writing Process

Генеративний штучний інтелект не застосовувався / Generative Artificial Intelligence was not used.

Список використаних джерел

- Бобренко, С. М., Андрєєва, О. В., Горенко, З. А., & Хрипко, І. В. (2024). Вплив ігрової діяльності та рухової активності на стан здоров'я гравців у кіберспорті. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15 "Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)"*, 9(182), 46–53. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9\(182\).06](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9(182).06)
- Гаркуша, С. В. (2014). Формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: теоретико-методичний аспект. Видавець Лозовий В. М.
- Зубанова, Н. Ю. (1998). Зміст та структура професійно-педагогічної спрямованості особистості вчителя фізичної культури. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, 2, 5–7.
- Іванова, Л. І. (2007). Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів [Автореф. дис. канд. пед. наук, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова]. http://enpuir.npu.edu.ua/handle/12345_6789/1383

- Калініченко, О. О., & Грибан, Г. П. (2025). Теоретичні основи використання технологій штучного інтелекту у фізичному вихованні учнів старших класів. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»*, 11(198), 74–77. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11\(198\).14](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11(198).14)
- Конох, А. П. (2004). Сутність та структура професійно-педагогічної компетентності як найвищого рівня педагогічної майстерності. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*, 12, 20–28.
- Макотченко, О. А. (2025). Педагогічні умови ефективної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до організації оздоровчо-рекреаційної діяльності в умовах воєнного стану. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»*, 9(196), 133–137. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.09\(196\).26](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.09(196).26)
- Сущенко, Л. П. (2003). *Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах* [Автореф. дис. д-ра пед. наук, Інститут педагогіки і психології професійної освіти Академії педагогічних наук України].
- Тимошенко, О. В. (2009). *Теоретико-методологічні засади оптимізації професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури у вищих навчальних закладах* [Автореф. дис. д-ра пед. наук, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова]. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/224>
- Химера, Н. В. (2007). Сутність педагогічної майстерності вчителя зарубіжної літератури. *Педагогіка і психологія*, 3, 18–26.
- Школа, О. М. (2025, Квітень 17-18). Якість професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти. В. О. Отравенко (Ред.), *Сучасні тенденції та перспективи розвитку якісної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в умовах ступеневої освіти, матеріали 7-ої Міжнародної науково-практичної конференції* (с. 105–109). Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка".
- Школа, О. М., Макотченко, О. А., & Сичов, Д. В. (2025). Особливості методик навчання з використанням оздоровчо-рекреаційних технологій в процесі занять зі здобувачами освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт. *Спортивна наука та здоров'я людини*, 1(13), 235–249. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2025.120>
- Школа, О. М., Макотченко, О. А., Сичов, Д. В., & Пелешенко, І. М. (2025). Підвищення ефективності тренувального процесу спортсменів з використанням фітнес-технологій. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)»*, 1(186), 172–177. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.01\(186\).35](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.01(186).35)
- Щербіна, С. (2001). Формування активної професійної позиції у майбутніх педагогів. *Рідна школа*, 1, 66–69.
- Donchenko, V., Zhamardiy, V., Shkola, O., Fomenko, O., Khlus, N., Kabatska, O., & Heta, A. (2024). Formation of Readiness of Future Occupational Therapists to Use Modern Rehabilitation Technologies in Professional Activities. *Acta Balneologica*, 66(6), 392–399. <https://doi.org/10.36740/ABAL202406104>
- Otravenko, O., Shkola, O., Zhamardiy, V., Shynkarova, O., Fomenko, O., Poluliashchenko, T., & Donchenko, V. (2024). Fostering the Social Activity of Future Specialists in Physical Education and Sports in a Health-preserving Environment. *Acta Balneologica*, 67(2), 135–143. <https://doi.org/10.36740/ABAL202402110>
- Shkola, O., Zhamardiy, V., Donchenko, V., Zolochovskyi, V., Poluliashchenko, T., Sokolenko, O., & Pavliuk, O. (2023). Study of the Impact of Electronic Learning Tools on the Level of Formation of Health-preserving Competence Among Students of the Specialty «Therapy and Rehabilitation». *Acta Balneologica*, 65(6), 406–414. <https://doi.org/10.36740/ABAL202306110>

References

- Bobrenko, S. M., Andreyeva, O. V., Horenko, Z. A., & Khrypko, I. V. (2024). Vplyv ihrovoyi diyal'nosti ta rukhovoyi aktyvnosti na stan zdorov'ya hravtsiv u kibersporti [The Influence of Game Activity and Motor Activity on the State of Health of Esports Players]. *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, (9(182)), Article 06. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9\(182\).06](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.9(182).06) [in Ukrainian].
- Donchenko, V., Zhamardiy, V., Shkola, O., Fomenko, O., Khlus, N., Kabatska, O., & Heta, A. (2024). Formation of Readiness of Future Occupational Therapists to Use Modern Rehabilitation Technologies in Professional Activities. *Acta Balneologica*, 66(6), 392–399. <https://doi.org/10.36740/ABAL202406104> [in English].
- Harkusha, S. V. (2014). *Formuvannya hotovnosti maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya do vykorystannya zdorov'yazberezhuvaynykh tekhnolohiy: teoretyko-metodychnyy aspekt* [Formation of Readiness of Future Physical Education Specialists for the Use of Health-Saving Technologies: Theoretical and Methodical Aspect]. Vydavets Lozovyi V. M. [in Ukrainian].
- Ivanova, L. I. (2007). *Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do fizkul'turno-ozdorovchoyi roboty z uchnyamy zahal'noosvitnykh navchal'nykh zakladiv* [Training of future physical education teachers for physical culture and health work with students of general educational institutions]. [Author's abstract of the thesis for

- the degree of Candidate of Pedagogical Sciences. Kyiv. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/1383> [in Ukrainian].
- Kalinichenko, O. O., & Hryban, H. P. (2025). Teoretychni osnovy vykorystannya tekhnolohiy shchuchnoho intelektu u fizychnomu vykhovanni uchniv starshykh klasiv [Theoretical Foundations of Using Artificial Intelligence Technologies in Physical Education of High School Students]. *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, (11(198)), 74–77. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11\(198\).14](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.11(198).14) [in Ukrainian].
- Khymera, N. V. (2007). Sutnist' pedahohichnoyi maysternosti vchytelya zarubizhnoyi literatury [The Essence of Pedagogical Mastery of a Teacher of Foreign Literature]. *Pedagogy and psychology*, (3), 18–26 [in Ukrainian].
- Konokh, A. P. (2004). Sutnist' ta struktura profesiyno-pedahohichnoyi kompetentnosti yak nayvyshchoho rivnya pedahohichnoyi maysternosti [The Essence and Structure of Professional and Pedagogical Competence as the Highest Level of Pedagogical Mastery]. *Pedagogy, psychology and medical-biological problems of physical education and sports*, (12), 20–28 [in Ukrainian].
- Makotchenko, O. A. (2025). Pedahohichni umovy efektyvnoyi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv fizychnoyi kul'tury i sportu do orhanizatsiyi ozdorovcho-rekreatsiynoyi diyal'nosti v umovakh voyennoho stanu [Pedagogical Conditions for Effective Training of Future Physical Culture and Sports Specialists for the Organization of Health and Recreational Activities under Martial Law]. *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, (9(196)), 133–137. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.09\(196\).26](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.09(196).26) [in Ukrainian].
- Otravenko, O., Shkola, O., Zhamardiy, V., Shynkarova, O., Fomenko, O., Poluliashchenko, T., & Donchenko, V. (2024). Fostering the Social Activity of Future Specialists in Physical Education and Sports in a Health-Preserving Environment. *Acta Balneologica*, 67(2), 135–143. <https://doi.org/10.36740/ABAL202402110> [in English].
- Sushchenko, L. P. (2003). Teoretyko-metodolohichni zasady profesiynoyi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya ta sportu u vyshchykh navchal'nykh zakladakh [Theoretical and Methodological Foundations of Professional Training of Future Specialists in Physical Education and Sports in Higher Educational Institutions]. [Author's abstract of the thesis for the degree of Doctor of Pedagogical Sciences]. Kyiv. [in Ukrainian].
- Shkola, O. M. (2025). Yakist' profesiynoyi pidhotov <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/224ky> maybutnikh fakhivtsiv fizychnoyi kul'tury i sportu v zakladakh vyshchoyi osvity [Quality of Professional Training of Future Specialists in Physical Culture and Sports in Higher Education Institutions]. *Modern trends and prospects for the development of high-quality training of future specialists in physical culture and sports in the conditions of step education: materials of the VII International Scientific and Practical Conference*. Poltava-Lubny. 105–109 [in Ukrainian].
- Shkola, O. M., Makotchenko, O. A., Sychov, D. V., & Peleshenko, I. M. (2025). Pidvyshchennya efektyvnosti trenuvan'noho protsesu sportsmeniv z vykorystanniam fitnes-tekhnolohiy [Increasing the Effectiveness of the Training Process of Athletes Using Fitness Technologies]. *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports)*, (1), 172–177 [in Ukrainian].
- Shkola, O. M., Makotchenko, O. A., & Sychov, D. V. (2025). Osoblyvosti metodyk navchannya z vykorystanniam ozdorovcho-rekreatsiynykh tekhnolohiy v protsesi zanyat' zi zdobuvachamy osvity spetsial'nosti 017 Fizychna kul'tura i sport [Features of Teaching Methods Using Health and Recreation Technologies in the Process of Classes with Students of Specialty 017 Physical Culture and Sports]. *Sports Science and Human Health*, (1(13)), 235–249. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.01\(186\).35](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2025.01(186).35) [in Ukrainian].
- Shkola, O., Zhamardiy, V., Donchenko, V., Zolochevskiy, V., Poluliashchenko, T., Sokolenko, O., & Pavliuk, O. (2023). Study of the Impact of Electronic Learning Tools on the Level of Formation of Health-Preserving Competence among Students of the Specialty «Therapy and Rehabilitation». *Acta Balneologica*, 65(6), 406–414. <https://doi.org/10.36740/ABAL202306110> [in English].
- Shcherbina, S. (2001). Formuvannya aktyvnoyi profesiynoyi pozytsiyi u maybutnikh pedahohiv [Formation of an Active Professional Position in Future Teachers]. *Ridna shkola*, (1), 66–69 [in Ukrainian].
- Tymoshenko, O. V. (2009). Teoretyko-metodolohichni zasady optymizatsiyi profesiynoyi pidhotovky maybutnikh vchyteliv fizychnoyi kul'tury u vyshchykh navchal'nykh zakladakh [Theoretical and Methodological Foundations of Optimization of Professional Training of Future Physical Education Teachers in Higher Educational Institutions]. [Author's abstract of the thesis for the degree of Doctor of Pedagogical Sciences. Kyiv]. [in Ukrainian].
- Zubanova, N. Yu. (1998). Zmist ta struktura profesiyno-pedahohichnoyi spryamovanosti osobystosti vchytelya fizychnoyi kul'tury [Content and Structure of Professional and Pedagogical Orientation of the Physical Education Teacher's Personality]. *Pedagogy, psychology and medical-biological problems of physical education and sports*, (2), 5–7 [in Ukrainian].